

AINO SIPILÄN RAHASTO

Pälkäneläisen opettajan lahjoitus

Rahasto perustuu opettaja Aino Sipilän (19.12.1912–11.4.1998) testamenttilahjoitukseen, ja se tukee tiedettä ja taidetta Pirkanmaalla.

Aino Eedith (Edit) Jaakkola syntyi Sääksmäellä. Hänen isänsä oli suutari Juho August Jaakkola (1872–1933) ja äitinsä Johanna Vilhelmiina o.s. Kopola (1876–1958). Aino oli nuorin perheen kolmesta tyttärestä.

Aino Jaakkola kävi Tampereen tyttökoulun ja opiskeli Jyväskylän seminaarissa kansakoulunopettajaksi. Hän suoritti kasvatustieteiden kandidatin tutkinnon. Seminaariaikoina hänen lempiharrastuksiaan olivat lausunta ja liikuntakasvatus. Valmistuttuaan 1933 Aino Jaakkola muutti Rääkkylään saatuaan Rasisalon kansakoulusta opettajan paikan. Työt veivät sieltä edelleen Ruokolahdelle 1936 ja Helsingin Sörnäisiin 1946.

Aino Jaakkola avioitui pälkäneläisen kartoittajan Toivo Henrik Sipilän (2.9.1895–22.6.1997) kanssa 1948. Toivo Sipilä oli nuoruudessaan nimekäs urheilija ja urheiluseuramies. Hän oli menestynyt juoksijana ja hiihtäjänä. Pariskunnalla ei ollut yhteisiä lapsia, mutta Toivo Sipilällä oli edellisestä avioliitostaan viisi aikuista lasta. Aino ja Toivo Sipilä asuivat ensin Helsingin Kalliossa ja muuttivat sieltä Sääksmäelle 1951. Vuonna 1960 he asettuivat Toivon kotiseudulle Pälkäneelle, Mälkilän kylään. Aino Sipilä sai kansakoulunopettajan paikan Kangasalan Lentolan koulusta 1961 ja hoiti tehtävää kesään 1973 asti. Suomen Kunnallislitto myönsi 1982 Aino Sipilälle Kangasalan kunnanhallituksen hakemuksesta kultaisen ansiomerkin kiitokseksi pitkäaikaisesta toiminnasta kunnan palveluksessa.

Muistojen ja perinteen tallentaminen oli Sipilän pariskunnalle rakas harrastus. Aino Sipilä lahjoitti 1976 Suomen Kansallismuseon kansatieteellisiin esinekokoelmiin mm. koulutodistuksia, tykkimyssyjiä, hattuneulan, öljylampun,

Kuva: SKR

nuken sekä tuohikoppia, -rasioita ja virsuja. Suomalais-ugrilaisiin kokoelmiin hän lahjoitti Pyhä Marttyyri Mauran ikonin, tyynyliinan, pyyheliinan, pitsiä ja naisen puseron. Aino Sipilä osallistui tiiviisti Kansallismuseon kansatieteellisiin kyselyihin 1958–1993 ja lähetti samalla valokuvia Museoviraston kuva-arkiston kokoelmiin. Toivo Sipilä tallensi erityisesti maanmittausperinnettä ja urheilumuistoja. Aino Sipilä lahjoitti Jyväskylän yliopiston museolle 1980 mustan puvun, joka hänellä oli ollut yllään seminaarin päättäjäisjuhlassa 1933, sekä metsäaiheisen taulun, jonka hän oli saanut nimipäivälahjaksi seminaaritovereiltaan.

Toivo Sipilä innostui eläkevuosinaan ensin retkeilystä patikoiden ja autoillen, sitten matkailusta. Hän kiersi maapallon moneen kertaan tehden tarkkoja muistiinpanoja ja kooten matkamuistoja. Sipilät asuivat viimeiset vuotensa Pälkäneen vanhainkodissa. Toivo Sipilä kuoli 102-vuotiaana juhannuksena 1997 ja Aino Sipilä seuraavana keväänä.

Osuuskunta Sigillum/Terhi Kivistö

Pirkanmaan rahasto on perustettu vuonna 1961, ja se on yksi Suomen Kulttuurirahaston seitsemästätoista maakuntarahastosta. Rahasto vaalii Pirkanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria myöntämällä apurahoja ja palkintoja sekä järjestämällä myös muuta kulttuuritoimintaa. Apurahoista päätettäessä etusijalla ovat maakunnassa asuvat hakijat, maakunnassa suoritettava tai siihen kohdistuva tieteellinen ja taiteellinen työ sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuurihankkeet. Lisätietoja www.skr.fi/pi.